

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontái”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Postán előtérve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor,
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 10 fillér.

Bécsi rongy.

A kereskedelmi miniszter által a hazai ipar fejlesztéséről közölt emlékiratnak van egy érdekes fejezete, amely a hazai ipar termékeinek védelméről szól. Szükséges pedig ez a védelem azért, mert a bécsi rongy jó részben magyar gyártmány czímen jut be, az osztrák gyárosok nem sajnálják tőlünk, sőt Ragóczy, Kossuth és más rebellesek arcképeivel ékítik fel a bécsi rongyot, hogy annak Magyarországon nagyobb kelendőséget biztosítsanak. De még tovább is mennek; az üzlet kedvéért megtagadják önmagukat és gyártmányaikat „szepességi vászonnak”, „székely háziipar-terméknek” stb. keresztelik el.

Ezeknek az emlékiratban való felsorolásából két tény derül ki. Az egyik az, hogy a magyar kormányoknak régóta tudomása van az efajta üzelmekről; a másik pedig az az öröndetes tény, hogy közönségünk végre-valahára kezd már a bécsi rongytól elfordulni s azt csak az esetben hajlandó megvenni, ha „magyar gyártmány” keresztelik el. Ha pedig a kormányoknak van tudomása az osztrák iparosok szédelő üzelméről,

akkor kötelessége is azokat meggátolni. Az emlékirat szerint a kormány teljes tudatával bír ennek a kötelességnek, csak az alkalmazandó rendszabályokkal nincs még tisztában. Elismerjük, hogy ez nehéz kérdés és az is marad mindaddig, amíg a közös vámterület fennáll. Ha önálló vámterületté válunk, akkor meg lehet majd kérdezni az osztrák importőröktől, hogy miként kerül vissza a „szepességi vászon” Bécsen vagy Brünnön át Magyarországra. De addig is tenni kell valamit és mivel a hazug osztrák gyárost a magyar kormány keze el nem érheti és mivel a vámközösség fennállásáig az Ausztriából magyar gyártmányként beszállított árukat a határon fel nem tartóztatják, nem marad más hátra, mint azoknak a viziontalárusítóknak a szigorú megbüntetése, akik idegen gyártmányokat „magyar gyártmány” czíme és jelzése alatt hoznak forgalomba.

És itt térünk át cikkünk tulajdonképpeni czéljára. Az osztrák gyárosoknak, hogy gyártmányaikat „magyar gyári termék” czímen nálunk forgalomba hozhassák, médiumokra van szükségük. Az osztrák utazóktól és hazalóktól

eltekintve, ezek a médiumok a magyar kereskedők soraiból kerülnek ki, akik elég hazafiatlanok, elég önzők és elég hitványak arra, hogy beálljanak az osztrák gyáros ügynökének s a bécsi rongyot „hazai gyártmány” czímen sózzák a jóhiszemű, a magyar ipar termékeiért lelkesedő fogyasztók nyakába. Ezeknek a tisztességtelen, hazug kereskedőknek érzékeny büntetéssel való sújtását javasolja maguknak a kereskedőknek az orgánuma: a „Magyar Kereskedők Lapja”, mert ez úgy szólván egyetlen módja.

De itt még nem szabad megállanunk. A hatóságok lassan mozognak; a büntető kéz sokszor csak akkor sújtja a médiumot, mikor az már a szédelő útján jól megszédte magát s pár száz korona pénzbüntetésnek és néhány napi elzárásnak oda se néz. A kereskedők egyesületeinek kell tehát közbelépni; ezeknek kell az efféle üzelmeket felfedezni, morális fegyverekkel üldözni és gyökerestől kiirtani.

Az Omke programja. Az Országos magyar kereskedelmi egyesülés munkaprogramjában foglalt országos jelentőségű nagy gazdasági kérdésekkel az Omke

TÁRCA.

Kozsibroszky tréfái.

Irla: Mikszáth Kálmán.

A „Ne okoskodj Pista” czímű elbeszélést irván, amelyben gróf Kozsibroszky, a nagy tréfacsináló és felültető szerepel, az elbeszélésem keretébe nem volt bevehető egyik legjobb csinje, mert hátráltatta volna a cselekvény gyorsabb menetelét. De ha már benne vagyok, bizony nem sajnálom külön feltálatni.

A dolog Rimaszombatban játszik. A nagy piacot kell elképzelni szép őszi napon; garmadával állnak a gyümölcsök a gyékény-sátrak alatt, ott ülnek a piros-pozsgás tiszolezi asszonyok a mogyoróknál, diós zsákjaiknál, a csinos zeheri menyecskék az alma-rakásokon, s ha megáll előttük a vevő megkérdezte: „Édes e az alma édes?” dévaj mosolygással felelgetik vissza:

— Édes bizony, édes.

Hát persze, hogy a gonosz esont Kozsibroszky oda is elvetődik és egy mogyorót áruló menyecskével kezd legyeskedni, aki szívesen esattant elmés szóra, még ha egy kicsit esiklandós is, maga

módja szerint még esiklandósabbat, de e mellett el nem felejté az üzletet sem.

— Ej no, de csintalan szája van az urnak — legalább már vegyen a mogyorómból!

Kozsibroszky meg is vesz egy kézi kassal vagy nyolcz-tíz tuczenyi, de mi az ördögöt tegyen most már vele? Egy perczig zavarban van. Hanem a gondviselés, az csak mindég segít neki a pernahajdor esinjeiben.

Ahol lép ki ni kapujából nagytekintetű Hiléczy Sámuel uram, az ásványtan tudós professzora, hosszú, burnótszin kapurokkjában, bozontos, elhanyagolt üstökével és egyenesen a piacnak tart. Noha legény-ember még, görnyedten, totyakosan szedegeti kiaszott lábait, amelyeket sohase dresszírozott táncmester, mert egész élete az ásványvilág burvárlatában telt el s különben sem nézi sokra ezenkívül a világot. Olyan az előtte, mint egy lábbal fölrugott hangya zsombék. A rugást a tudomány adja. A sürgöny-nyüzsgő hangyák, a számarak ellenben azt hiszik, hogy valami általuk megállapított czélból jönnek-mennek. Pedig mennek, mert lökést kapott a dombjuk.

De ha nagytekintetű Hiléczy professzor ur nem vet ügyet a mozgó rajzó hangyákra, ő tudósságát azok ugyancsak meg-

nézik, mert meglehetősen furesa alak. Épen az átellenes ablakból is a két Majornoky kisasszony nevetgél (gyönyörű két szőke fejecske egymás mellett), egymásnak mutogatva valami különöset a tudós ur alakján vagy öltözetjén. Erdekes volna tudni, hogy mit beszélnek, de végre is lehetetlen. Az ördög tudná azt, hogy ilyen két pajkos fejecskeben mennyi csintalanság elfér.

Elég egy pillantás az uteza öblébe Kozsibroszkyknak. Látja Hiléczyt és látja szép rokonait a Majornoky kisasszonyokat, héja tekintettel. Ő mindent észrevesz. Hoppl megvan! tudom már, mit tegyek a mogyorókkal.

S alig hogy áthalad mellette a tudós professzor, szemüveges szeméit a földre szegezve, hiszen a földben vannak az őszes titkok, hirtelen odaint egy ácsorgó szuhanczot:

— Gyere ide, ficzkó, tudod-e, hol laknak a Majornoky kisasszonyok?

— Nem tudom.

— Amott néznek ki az emeleti ablakból az a két szép leány, Tudod-e már?

— Nem vagyok vak.

— Fogd ezt a kosarat, vid el nekik, megértted?

— Nem vagyok siket.

— **Betörések lopások.** Mokrinban, mint nekünk jelentik f. hó 6-dikára virradóra feltörték az ablakon át Veiter György és Siró Mihály lakásaikat. Mind a két helyen elvitték az összes ágyneműket, azonkívül a szobákban volt drága ruhaneműket. A lopások elkövetésével az az nap a községben kóborló háromkocsiból álló cigány karavánt gyanúsítják. Sain Tóma cigány családját le is tartoztatták a csendőrök. Temérdek tolat találtak náluk a kocsin, de más lopott holmira nem akad-

— **Türetetlen állapotok.** Hires Nagykikinda város arról, hogy itt az ugynevezett „potricsárok” uralkodtak a határ összes vetésein. A potricsár típus. Az a sajátos tulajdonsága, hogy nincs egy talpalatnyi földje a határban, melyet ő magának mondhatna, azonban van neki birkája, amelyet a határ összes vetésein végig hajt és a rajta nem kapás reményében legelteti őket, amiből óriási hasznót húz, másrészt pedig a földtulajdonosnak még óriásibb kárt tesz. A potricsárokra azonban rossz idő jár mostanában, mert a régi árkádiai állapot, mely a volt lovasrendőrök hegise alatt a legmagassabb fokban virágzott | szűnőben van és a csendőrök feltámadásával nemsokára a végét is járja. Hogy ez valóban így van, igazol az a ténykörülmény, hogy a potricsárok az elmúlt vasárnapon közös értekezletet tartottak a piacon, a melyen a hangulat nagyon elkeseredett volt és a következő határozatot hozták; köldöttséget menesztenek a város polgármesteréhez, mely az értekezlet egyhangulag hozott azon tanácsát tolmácsolja, hogy a polgármester irtsa ki a város határából a csendőrséget, mert az őket működésükben hátráltató kárakra — akadályozza. Nem tudjuk, hogy mit végeztek a polgármesternél, de azt tudjuk, hogy a potricsárok nagyon fel vannak izgatta és szerintük a legártalmasabb intézmény a csendőrség.

— **A piaci elővásárlók** üzelmeinek meggátálása céljából tett ezen intézkedését a rendőrkapitánynak, melyről mult számunkban írtunk, utólag arról értesítjük a közönséget, hogy a baromfikereskedők a nyári és tavaszi hónapokban reggel 7 óra után vásárolhatnak, míg a téli hónapokban reggel 1/2 9 óra kor. A rendőrség a visszaélések meggátálása végett szigorú felügyeletet gyakoroltat közgeivel a baromfi piacon és hiszük, hogy nem lesz a közönség körében ezenül panaszra ok.

— **Az aratás.** A szociális érzék tudvaleg nem tartozik a mai közigazga-

got, végre azonban mégis a közlésre határozta magát.

— Hát kérlek úgy volt az, vagy három hónap előtt, azt hiszem, még őszszel, behozta egy este szakácsnőm a vesorámat és így szólt:

„Ma mikor kint jártam husért a mézsárszékben, a Majornoky kisasszonyokkal találkoztam.”

Szakácsnőm szeret fecsegni, mint minden hosszú hajú állat, hagyttam tehát, hogy elvégezze azon bizonyos percű mozgásokat, melyekre a nyelvének naponként szüksége van.

„Azt üzenték általam a nagytiszteletű urnak” — folytató.

Csodálkozva emeltem fel a szememet:

„Nekem üzentek?”

„Igen a nagytiszteletű urnak.”

„De hisz én nem ismerem őket.”

„Mindegy, mégis üzentek.”

„És mit üzentek?”

„Azt üzenték, hogy ők nem mókuskok.”

Nem mókuskok? Hát mondtam én valaha, hogy ők mókuskok? Hát miért üzentek énnekem ilyesmit? Egész éjjel ezen töprengtem. Nem mókuskok! Hát persze, hogy nem mókuskok. De miért kell épen én előttem megállapítani ezen kétségbevonhatatlan igazságot. Nem tudtam aludni azon éjjel. Anyira felizgatott rejtélyessé-

tási tisztviselőink kiváló erényei közé. Anyira nem, hogy a tiszteletré- és díszretreméltó kivételek nagyon is megérdemlik, hogy a figyelmet rájuk, példaladás okából felhívjuk. Ilyen kivétel Balaton Gyula dr. óbecsei főszolgabíró, aki minden kínálkozó alkalommal tanúságot tesz arról, hogy kötelességérzete jóval nagyobb, mint amennyit a törvény számára előír. Az óbecsei főszolgabíró most a kuszóbon álló aratásra vonatkozó körirattal fordul járása gazdaközönségéhez és mezőgazdasági munkásaihoz. Dr. Balaton röviden kitanítja úgy a gazdaközönséget, mint a munkásokat a mezőgazdasági munkaadók és munkások viszonyát szabályozó 1898 törvény rendelkezéseiről. Figyelmezteti mind a két felet a munka szabadságára, tudniillik arra, hogy a munkás a törvény korlátain belül vállalhat munkát. A főszolgabíró kijelenti, hogy úgy a munka szabadságát, mint a törvény összes rendelkezéseit teljes szigorral fogja megvédelmezni. Egyébképpen meleg sorokkal hívja föl a gazdákat és a munkásokat, hogy saját érdekükből vállaltat buzgósággal, kölcsönös érdekeik felismerésével s őszinte jóakarattal az aratás békés és nyugodt lefolyását biztosítsák.

— **Megtévesztett vonat,** Szőreghről írják lapunknak, hogy mult napokban este 7 óra után induló az arad-esanádi vasút egyik vonata hamis váltás folytán a Temesvárfelé vezető vágányra került. Már teljes erővel rabogott a vonat mikor a személyzet észrevette, hogy nem Arad felé, hanem Temesvárfelé haladnak. Nagy nehezen viszatolták a vonatot, és nemi késéssel folytatta aztán utját Aradra. A csendőrségnek sikerült kinyomozni, hogy a hamis váltást a közelben tanyázó cigánygyerekek okozták. Jankó Bátor cigánygyerek be is ismerte, hogy ő fordította el pajkosságából a váltót.

— **Közyülés.** A városi képviselőtestülete ma délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A vármegyei közigazgatási bizottság határozata a községi iskolaszék megválasztása tárgyában.

2. A városi tanács indítványa a kistérségi és a nagykikinda—karlovai utnak a megyei úthálózatba való felvétele iránt.

3. A városi regále bizottságnak javaslatára több borteremelőnek kedvezményes boritaladó fizetése iránti kérvénye tárgyában.

4. Polgármester indítványa a Knezevics féle ház megvétele tárgyában.

5. Ugyanannak jelentése a conver-

gével ez üzenet. Soha életemben nem beszéltem ezen leányzókkal, sem másokkal, ő felőlük. Hát mit jelenthet ez? Valamilyen olthatatlan kívánság hajszolt megoldani a talányt. Mert kell valami okának lenni, a miért üzenték. Kell, kell és azt az okot meg kell találnom. Másnap se szabadulhattam a sphinx szerű üzenettől, velem jött és bosszantott; elkísért a katedrara a diákjaim közé, a laboratóriumba a kövek közé és ezek a kövek rám vigyorogtak gunyosan, mintha ők is azt mondanák: „Nem vagyunk mókuskok, nem vagyunk.” Hidd meg nekem Kozsibrovski, hogy közzel voltam már a megörüléshez — amikor végre sikerült megállapítanom, hogy az egésznek igen egyszerű a nyitja, valószínűs Kolombus tojása.

— Mi? kezdték egyszerre négyen is.

— Az, hogy meg vannak örülve a leányok. Ez az egyetlen kielégítő magyarázat. És ebbe beletnyugodtam.

— Más indiciumaid nincsenek? — kérde Kozsibrovski, édesden nevetve.

— Más indiciumok? — pattant fel a nagytiszteletű professzor ur. — Minek volnának? Nem elég ez? Avagy magyarázd hát te meg, hogy miért üzenték volna józan észszel, hogy ők nem mókuskok.

Kozsibrovski buta arczot vágott és vállalt vont:

— Hja, ha én azt tudhatnám.

tált 300.000 koronás kölcsön biztosító alapja után nyilvántartott 818 kor. 84 fillér cselekvő követelés leírása tárgyában.

6. A városi rendőrkapitány indítványa a koresmák és pálinka mérésekről szóló szabályrendeletben foglalt zárórak megváltoztatása tárgyában.

7. A városi mérnök indítványa Rajkov Mladennek visszatérítendő 1000 kor. 14 fill földbérösszeg iránt.

8. A városi h. főpénztárnok indítványa Notáros István helyettes számtiszt jutalmazása tárgyában.

9. Radek József mértékhitelítő kérvénye törlési engedély iránt.

10. Diviacski Vása és társainak kérvénye szőlőültetésre szükséges föld bérbeadása tárgyában.

11. Dr. Bogdán Zsivkó polgármester kérvénye 4 heti szabadság iránt.

12. Dr. Spitzer Mór városi főorvos kérvénye 4 heti szabadság elnyerése iránt.

13. Vangyel Géza városi jegyző kérvénye 4 heti szabadság iránt.

14. Vlachovits János városi rendőrkapitány kérvénye 4 heti szabadság iránt.

15. Kikindai Béla alpénztárnok kérvénye 4 heti szabadság iránt.

16. Notáros István városi kiadó kérvénye 4 heti szabadság iránt.

— **Jókai utolsó évei.** Nem valami izléeses pamflet polemia fejlődött most ki Jókai utolsó évei körül. Fényes László hírlapíró megszólaltat élő és megnevezett tanukat, akik azt tanúsítják, hogy Jókai környezet az utolsó évében durván és kiméletlenül bánt. Ha ezek a vallomások való tényeket innak le, meg kell adni, hogy az agg irónak utolsó évei nem lehetnek valami rózsásak. Még ez a röpirat meg sem jelent, Vészi József már is írt egy ellenröpiratot, mely Jókai verseit és egy két levelét citálja, amelyekkel azt kívánja igazolni, hogy Jókai magát boldognak mondotta. Valószínűleg Vészi röpiratára ismét Fényes László fog válaszolni és így el lehetünk készülve, hogy ez a nem valami izléeses polemia még tovább fog folytatni.

— **Tornavizsgálat.** A helybeli állam főgymnázium ifjúságának tornavizsgálatát f. hó 11 én. szombaton d. u. volt megtartva a következő programmal.

A tornavizsgálat felvonulással kezdődött. Ezt követték a szabadgyakorlatok, a melyekben az intézet VII. osztálya vett részt. Meglehető volt az ügyesség, amelylyel oly egyöntetűen végezték a gyakorlatokat, hogy a néző közönség tetszését nyerték ki a tanulók.

A most következő versenyfutásban nyertesek voltak: Hollendonner és Roosz I. o., Radek György II. o., Hollendonner F. III. o., Popovits György IV. o., Kofler J. VI. o. és Schäfer Vilmos VII. o. tanulók. A versenyfutás egyes csoportokban, illetőleg osztályok szerint történt.

Szépen végezték a II. III. és IV. o. tanulói a katonai rendgyakorlatokat is.

Ezután következett a magasugrás, amelyben a következő tanulók tünnek ki: Pikár János II. o., Miskovits és Keller III. o., Hochstrasser és Ebert IV. o. és Richter V. o. tanulók. A magasugrásban a II.—VII. tanulói szerepeltek.

A mászási gyakorlatokban győztes tanulók a következők voltak: Pikár J., Geba M. II. o. Miskovits III. o., Kocpekzy V. IV. o., Richter K. V. o. és Eschker János VII. o. tanulók.

A rendugrásban díjat nyert Pauli VII. o. tanuló, a nyújtón pedig Kuhn M. VII. o. tanuló.

A súlydobásban versenyzők között első volt Radek VI. o. és Petrovits VII. o. tanulók. A korlátan bemutatott gyakorlatokból pedig Eschker J. VII. o. tanuló vitte el a jutalomdíjat.

Ezen gyakorlatok között fordult elő a buzogánnyal való gyakorlat is, amely ütemszerűen történt, a cigányzene taktusait követe az egyes mozdulatokkal.

Érdekös volt a kötélhuzás is, amelyben a III. o. állott szembe a IV. osztálylyal s a győztes a IV. o. lett.

A tornamutatványokat a zene mellett történt elvonulás zárta be.

A tornavizsgálat minden egyes pontját figyelemmel és érdeklődéssel kísérte a néző közönség. Egyrészt a tanulók ügyessége volt meglepő; az egyes gyakorlatokat kedvvel és odaadással hajtották végre s a kiválóbbak, akiket fentebb elsoroltunk, megfelelő jutalomban is részesültek. Másrészt az egész vizsgálat a tornatanár kifejtett munkájának és iparkodásának fényes tanúbizonysága. Legyen elég az elismerést e pár szóval kifejezni: „munka dicséreti mesterét.”

— **Tarka-szinpad.** Szombaton és vasárnapon — két estén át Fehér Dezső a Kisfaludi színház volt igazgatója vezetése alatt a Városi szállóda kerthelyiségében érdekes előadások lesznek, melyeknek megtekintését ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A rendőrhatalóság figyelmébe.** Utóbbi időben örvendetes tényként konstatáljuk, hogy a rendőrhatalóság feje a város köztisztaságával behatóan foglalkozik és a visszaéléseket a lakosság részéről megtorló intézkedéseivel sújtja. — E helyen felhívjuk a rendőrhatalóság figyelmét, hogy a közegészség ellen vétő gőzfürdősnét Kéler Katalint tiltsa el attól, hogy a gőzfürdő alig 8—10 óles udvarán, ne tarthasson disznó hizlalót. Kérlerné ezen a szűkhelyen vagy 15—20 disznót hizlal, melyek olyan bűzt terjesztenek, hogy a Kada vendéglő kerthelyiségében, melynek tőszomszédságában van az ól, oly bűz árad szét a rekkenő meleg alkalmával, hogy az egész környék levegőjét megfertőzteti. — Ajánljuk a türelmetlen állapotot a rendőrhatalóság figyelmébe.

— **Vizsgák az izr. népiskolában.** Az izr. népiskolában f. hó. 20. és 21-dikén tartatnak meg az évfáradó vizsgák 20-án az első és második osztályban; vizsga kezdete dél. e. 9 óra. 21-én a harmadik és negyedik osztályban; a vizsga kezdete dél. e. 8 óra. A vizsgák elnökei dr. Fenyő Sándor és Kandell Zsigmond.

— **Képes levelezőlapokat szatócok és vögyes kereskedők** külön iparigazolvány nélkül árusíthatnak a kereskedelmi miniszternek 1904. május 13-ikán 12354. sz. a. hozott elvi határozata értelmében.

— **Fényes mellékkeresetre** tehetnek szert oly intelligens urak, kik kereskedőket látogatni szoktak. Ajánlatok: Apolló, Budapest, VII. Almássy-tér 2. számra küldendők.

— **A Budapesti Ujságírók Egyesülete** segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán személt és lelket gyönyörködtető nagy albumalakú diszmű lesz és potom 5 frtba kerül. Megrendelések a Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja kiadóhivatalához küldendők, Budapest VII. Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Mikszáth Kálmán tárczáját, melyet az Almanach számára írt.

Közönség köréből*)

(Ajánlva a városi mérnök figyelmébe.)

Köztudomásu dolog, hogy mióta Nagykikinda város lett-immáron Isten jóvoltából 12 éve mult — azóta mindig árkolják az utcákat a belvizek levezetésére. De a mi laikus eszünkkel szólva, ez oly szerencsétlen tervezet és beosztás szerint készül, hogy vaknak kell lennie annak, a ki nem látja, hogy ebben a munkálatban a rendszertelenségek egész halmazával találkozunk. Kidőlt-bedőlt árkok, forgalmi szempontból czélszerűtlen hidak, keskeny, nyomorult kajsza átjárók, hasonló sánccelások stb. vannak városunkban mindenfelé. Tessék elhinni, hogy míg falu voltunk, különben éreztük magunkat. Mert akkor legalább igényeink nem lehettek, de mióta város vagyunk, bizony azóta szögyeljük és végtelenül resteljük ezeket a dolgokat. Mert hiszen egyrészt azért is lettünk talán várossá, hogy azok a falusi

*) Ebben a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

állapotok megszűnjének. Azért állítottunk be mérnököt, hogy utcáinkat gondozza. a vizeket leeresse, a lapos részeket feltölttesse, hogy ne legyenek az utcákon vizgyűjtő medenczék, ha egy hirtelen zápor lep meg bennünket. Mert mit ér pl. hogy a fiakkerek és a Lepedát kocsija jó köburkoláson szállítják a pasosokat, de már 10 lépéssel jobbra és balra a házak mellett olyan gyalogjárók vannak, hogy az ember majd kitöri a nyakát. Nem értjük, hova használdók fel az a rengeteg sok városi közmunka, hogy utcáink jó karban tartására nem jut belőle? Mért nem járja be a mérnök az utcákat szorgalmasan s a hol biányokat lát, figyelmeztetné rá a háztulajdonosokat, vagy a mi a városnak lenne a dolga, az iránt szintén intézkednek, vagy sürgősen intézkedést kérve. Ha pedig a város nem hajlandó a mérnököt támogatni, akkor tessék sürgetni és mindig csak sürgetni, addig, a míg a város belátja, hogy neki igenis kötelessége és feladata a közönség érdekében mindent megtenni, mert azért tartjuk a tisztviselői kart és azért hordozzuk a városi pótdó roppant terhet, hogy ne legyünk itt piszokban, rendtelenségben az utcákon mindenfelé. Ha egyszer már valahára az utcai árkolások befejezést tudnának nyerni, ez is egy purányi lépés volna a rendfelé, mert akkor a főfenékek nagy része mégis némileg betöltetnek a felesleges földmennyiségekből. De hogy mikor lesz ez, a jó-Isten a megmondhatója! Nincs az a csiga a világon, a melyik ennél lassabban haladna!

O m e g a .

Nyilttér. *)

Küldöttség a róm kath. esperesnél.

Hol is hagytam el? Hát igen!

A becsületes Józsefet kimentették a duhajkodó káplán kezéből; ideje is volt, mert a felkapott székkel ép fejére akart suhintani a dühöngő káplán, a ki még egy ideig ott kellemeztette magát az üres üvegek nagy halmaza között, midőn egyszerre megszólalt a hajnali harang, — mire Pörzsölt káplán is esendesen és lassan haza felé indult a széles és mégis oly szűk utcában.

Nem tudom hogyan aludt, de tudom azt, hogy dél felé felébredve eszébe juthatott, hogy nemcsak Remsing Józseffel különbözött össze a jó esperes felavatásán, hanem Harmath Sándor, a mi kedves Sanyi barátunknak is neki esett és boros fővel ugyancsak megsértette.

Sanyi barátunk hírlapíró is, ezek pedig nem ismernek tréfát, hát rögtön írt neki egy engesztelő levelet, a melynek meg is volt a hatása, a mennyiben egy nagyon jól megszerkesztett cikk elmaradt és helyette a „Torontáli Közöny“ csak azt újságolta olvasóinak, hogy „Miska bácsink nem volt ott a vacsorán, Pörzsölt káplán azonban ott volt — duplán.“

Es most ígéreteimhez képest elmondom szegény Gyuresik Peti temetését úgy a hogyan megesezt!

Gyuresik György egy földhöz ragadt szegény budár, fiacskája, a kis Peti meghalt, az apa elment a jó espereshez lefizette — pedig nehezére esett — 10 fillér híján a 6 koronát és miután a Büchelbau erféle távoli szöllőben lakik, kocsit is ígért küldeni a káplán úrért. Márczius 14 én el is küldte a kocsit — pedig ez is pénzbe került — Pörzsölt káplánért, a ki midőn a halottas házhoz megérkezett, az összegyűlt nép előtt reá ordított a fájdalomában zokogó apára, hogy „Azért a rongyos 3 koronáért kell nekem ide jönni, miért nem hozta a halottat a templom elé?“

Gyuresik Sándor meglepetve a kegyeletért káplán kifakadásain, rendre utasította őt és kijelentette, hogy inkább pap nélkül temetné gyermekét de a templom elé nem viszi.

Erre még a káplánnak állt feljebb és ezen szavakkal rontott az apára:

*) Ebben a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

„Ne benezegjen komisz disznó, műveletlen paraszt, beszenlelem és azután itt hagyom a halottat.“

Róm. kath. testvérek!

Ha ez a szegény, fájdalomában keserű apa ott a nép előtt botot ragad és úgy alaposan eldöngötte volna a kedves káplán urat, lett volna-e egy is köztetek a ki esudákozott volna ezen?

De a szegény ember a ki a családjá szájától takarította meg a temetési költségeket, uralkodott magán és másnap egy szomszédjával elment a városházához, ahol sirva panaszkolta el az esetet.

A városházán azt tanácsolták neki, ne menjen a bírósághoz, mert az eset a róm. katolikusokra nagy szégyen.

Ennek az embernek már nem írt engesztelő levelet a káplán, mert ez egy egyszerű paraszt, a ki nem tud újságra írni.

Ilyeneket kell nekünk róm. katolikusoknak eltűnni, mert nincs vezetőnk!

Az esperes úr jó, nagyon jó, oly szópen eltúrta a bizalommal hozzá fordult küldöttségnek a káplán által történt megsértését, mintha azt természetesnek találná, — a püspöki aula pedig, midőn végre egy lelkes vezetőt találunk, kit mindenki óhajtott annak, g a z i n f o r m á t i ó a l a p j á n megsemmisített egy olyan lelkes, egyhangú választást, a minőre Nagykikindán nem emlékszik senki.

Legközelebb folytatom a káplán épületes dolgait, hisz oly nagy és pikáns anyag áll rendelkezésemre.

A küldöttség egy tagja.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

HOFFMANN JÁNOS.

Kiadási-Nyomda, Nkikindán Telefon. sz. 15.

421 szám. vég. 1904.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir-járásbíróság 1904 V. 90/1 számú végzése által Dr. Új József szegedi ügyv. ált. kepv. Első magy. általános biztosító társas g javára Boiczek Vilmos nagykikindai lakos ellen 64 kor. 07 fill. tőke követelés erejéig elrendelt kielégít si végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 3498 kor becsült különféle szobabutorok, teljesen felszerelt cseplő gép cséplő szék nyel, 1 vas eszterga pad, 1 vas furó gép és egyeből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1904 V. 90/5 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Nagykikindán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1904-ik évi június hó 23 ik napjának d. u 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly meggyőzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében — legtöbbet igényőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. in 111 §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt góságok a vételárától a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírottal egy példányban irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre köte esek bérbe vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében azon követeles összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírottal bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. év LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított fő tételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagykikindán 1904. évi június hó 9 napján.

Várnay Lajos
kir. bir. végrehajtó.